

Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΤΗΣ
ΕΦΑΠΟΘ

ΣΕ ΜΝΗΜΕΙΑ
&
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ
ΧΩΡΟΥΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΛΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μάιος στα Μνημεία και τους Αρχαιολογικούς χώρους της Θεσσαλονίκης

Την Κυριακή 7 Μαΐου 2023 και ώρα 11:30 η Εφορεία
Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης σας προσκαλεί σ' έναν
«Κυριακάτικο περίπατο» στο Καραμπουρνάκι.

Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής: 3 & 4 Μαΐου, 12:00-13:00,
στο τηλ. 2313310400. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

[facebook/Εφορεία
Αρχαιοτήτων Πόλης
Θεσσαλονίκης](https://www.facebook.com/Εφορεία_Αρχαιοτήτων_Πόλης_Θεσσαλονίκης)

Από την Τετάρτη 10 Μαΐου 2023 η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης φιλοξενεί στο Βυζαντινό Λουτρό της οδού Θεοτοκοπούλου την έκθεση «TOMES#ΓΡΑΦΕΣ». Η εγκατάσταση των Λέας Καββαδία και Ειρήνης Μωυσίδου, που έχει σχεδιαστεί για το μνημείο, συνιστά συνομιλία και εναπόθεση έργων με θεματικές το τραύμα-πληγή ως τομή και συνδεδετικό και αφηγηματικό μέσο τη γραφή με νήμα. Οι δύο εικαστικοί διερεύνησαν τα συγκεκριμένα πεδία σε διαφορετικές περιόδους με αφορμή βιωματικά και κοινωνικά γεγονότα, με αποτέλεσμα να αποδώσουν σε επιφάνειες πανιών αφηγήσεις επεισοδίων και επανασχεδιασμού των εμπειριών τους με παρόμοια υλικά και κοινό τόπο σκέψης. Στη διοργάνωση συμπεριλαμβάνεται περφόρμανς της Νάσιας Καρατσιράκη ως συμπληρωματική δράση του αποθετηρίου έργου, με σκοπό να ενεργοποιήσει σε πραγματικό χρόνο τις προθέσεις των εικαστικών, αποκαλύπτοντας την κίνηση της ύπαρξης ως εμπειρία, και ηχογραφίες της Σοφίας Αντωνακάκη. Η διοργάνωση πραγματοποιείται με την υποστήριξη του 3^{ου} Εικαστικού Εργαστηρίου του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών Φλώρινας.

Αλληλεπίδραση: Χάρης Κοντοσφύρης.

Εγκαίνια: 10 Μαΐου, 20:00.

Ωράριο: Τρίτη, Τετάρτη, Παρασκευή, 10:00-13:00.

Διάρκεια έκθεσης: έως 23 Μαΐου 2023.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο της διαδικτυακής δράσης «Ιστορίες της πόλης», παρουσιάζει κάθε μήνα σύντομες ιστορίες, μικρές αφηγήσεις για περιοχές, μνημεία και μεμονωμένα ευρήματα της Θεσσαλονίκης, με στόχο να φωτίσει άγνωστες πτυχές της ιστορίας και της πορείας της πόλης στον χώρο και τον χρόνο. Η ιστορία του Μαΐου με τίτλο «Το μυστήριο των έξι επιτύμβιων βωμών της Πυλαιάς» ιχνηλατεί τα μυστικά των μαρμάρινων αυτών μνημείων που βρέθηκαν το 1916 και θα δημοσιοποιηθεί την Παρασκευή, 12 Μαΐου 2023.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης συμμετέχει στον φετινό εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων με θέμα «Μουσεία, Αειφορία και Ποιότητα Ζωής», διοργανώντας την Πέμπτη 18 Μαΐου 2023 και ώρα 12:00 περιήγηση στο Μουσείο της Αρχαίας Αγοράς.

Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής. Πληροφορίες θα ανακοινωθούν στη σελίδα της ΕΦΑΠΟΘ στο Facebook.

Συνεχίζεται μέχρι την Κυριακή 21 Μαΐου 2023 η παρουσίαση έργων της κεντρικής έκθεσης της 8ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης με τίτλο «Being as Communion» σε δύο μνημεία αρμοδιότητας της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θεσσαλονίκης, το Επταπύργιο και το Γενί Τζαμί. Η έκθεση περιλαμβάνει έργα πλέον των 25 Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών και διεξάγεται σε περισσότερους από 8 χώρους της πόλης. Ο γενικός θεματικός άξονας της 8^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης είναι η «Γεωκουλτούρα».

Όσον αφορά στη συμμετοχή της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, φιλοξενούνται στο Επταπύργιο έργα της Πάκυς Βλασσοπούλου, του Κώστα Ρουσσάκη και της Ana Vaz και στο Γενί Τζαμί ένα έργο της Alexandra Paperno.

Διάρκεια έκθεσης: έως 21 Μαΐου 2023.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.

<https://biennale8.gr/>

Από την Πέμπτη 25 έως και το Σάββατο 27 Μαΐου 2023 η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης συμμετέχει στη δράση του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές» με τη διοργάνωση εκδηλώσεων για την εκπαιδευτική κοινότητα και το ευρύ κοινό. Η εκστρατεία εντάσσεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης σχετικά με την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη και στο πλαίσιο της η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης διοργανώνει:

α) εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Γενί Τζαμί για μαθητές σχολείων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης με την

εκπαίδευση των μαθητών σε θέματα προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού πλούτου της χώρας και του φυσικού περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο της δράσης θα αναφερθούμε σε αρχαίους μύθους και παραδόσεις για την ιερότητα των δέντρων, καθώς και στους συμβολισμούς του φυτικού κόσμου στην αρχιτεκτονική και την πλαστική από την αρχαιότητα έως τους νεότερους χρόνους. Επίσης θα παίξουμε παιχνίδια εμπνευσμένα από τη μυθολογία.

Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση.

Ημερομηνία: Πέμπτη, 25 & Παρασκευή, 26 Μαΐου

Ώρα: 9:00 & 11:30

Σημείο συνάντησης: Γενί Τζαμί, Αρχαιολογικού Μουσείου 30.

Τηλέφωνο επικοινωνίας / Όνομα:

*2313310442 (Ζ. Μπίλη), 2313310454 (Γ. Καρλιάμπας),
2313310418 (Ο. Μπακιρτζή)*

β) βιωματική εκπαιδευτική δράση με τίτλο «Απεικονίσεις της φύσης στην Αχειροποίητο» για σχολικές ομάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα προστασίας της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς μέσα από ευχάριστες και δημιουργικές δραστηριότητες. Οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν μέσω της παρατήρησης απεικονίσεις εμπνευσμένες από τον φυσικό κόσμο στον εντοίχιο ψηφιδωτό διάκοσμο του μνημείου, όπως πτηνά, ψάρια, καρπούς, άνθη και φυλλώματα. Η δράση ολοκληρώνεται με εικαστικό εργαστήριο, ενώ μετά το πέρας της τα ζωγραφικά έργα των παιδιών θα

εκτεθούν ψηφιακά.

Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση.

Ημερομηνία: Πέμπτη, 25 & Παρασκευή, 26 Μαΐου

Ώρα: 10:00-12:00

Σημείο συνάντησης: Αχειροποίητος, Οδός Αγίας Σοφίας.

Τηλέφωνο επικοινωνίας / Όνομα: 2313310439 (Χ. Σαρρηγιαννίδου)

γ) θεματική περιήγηση στο Επταπύργιο, σε συνεργασία με το Γραφείο Υποστήριξης Αποφυλακισμένων και Κρατουμένων της «ΑΡΣΙΣ - Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων». Η δράση απευθύνεται σε ομάδα αποφυλακισμένων με στόχο την γνωριμία τους με το μνημείο και το περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται, καθώς και την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα προστασίας της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς. Με μέσα τη διαδραστικότητα, τη συμμετοχικότητα και την επικοινωνία θα επιχειρήσουμε τη γνωριμία της ομάδας με ποικίλες πτυχές της ιστορίας του Επταπυργίου, αναδεικνύοντας την αρχαιολογική του αξία ως βυζαντινού φρουρίου και φωτίζοντας παράλληλα την «δύσκολη κληρονομιά» του μνημείου ως πρώην φυλακής.

Ημερομηνία: Σάββατο, 27 Μαΐου

Ώρα: 12:00 – 14:00

Σημείο συνάντησης: Επταπύργιο

Τηλέφωνο επικοινωνίας / Όνομα: 2313310439 (Χ. Σαρρηγιαννίδου) 2313310442 (Ζ. Μπίλη), 2313310424 (Γ. Καρλιάμπας)

Από την Πέμπτη 25 έως και την Κυριακή 28 Μαΐου 2023 διεξάγεται το 7^ο Διεθνές Φεστιβάλ Μνημείων Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο του οποίου προγραμματίζονται πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Επταπύργιο, σχολική σκυταλοδρομία, καθώς και ο καθιερωμένος Αγώνας Δρόμου Μνημείων. Πρόκειται για μία συνδιοργάνωση του Πολιτιστικού Συλλόγου «ΙΑΜΟΣ» με τον Οργανισμό Τουρισμού Θεσσαλονίκης, την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Μακεδονίας, την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κεντρικής Μακεδονίας, το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του ΤΕΦΑΑ Θεσσαλονίκης, Σερρών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

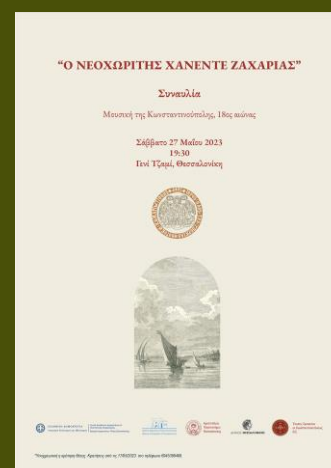
Το Σάββατο 27 Μαΐου 2023 και ώρα 19:30 στο Γενί Τζαμί θα πραγματοποιηθεί μουσική εκδήλωση με τον τίτλο «Ο Νεοχωρίτης Χανεντέ Ζαχαρίας-Μουσική της Κωνσταντινούπολης, 18ος αιώνας». Η εκδήλωση είναι μία συνδιοργάνωση της Κοινότητας Νεοχωρίου Βοσπόρου, του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και της Ένωσης Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος, τελεί δε υπό την αιγίδα του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Απαραίτητη η κράτηση θέσης, από τις 17.05 κ.ε., στο τηλ. 6945389468.

Thessaloniki
Many stories, one heart

THESSALONIKI TOURISM ORGANISATION
www.thessaloniki.travel

Συνεχίζεται η παρουσίαση της έκθεσης «Θεσσαλονίκη 1922: Μνημεία και Πρόσφυγες» στο Γενί Τζαμί. Η έκθεση διοργανώθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο των εκδηλώσεων μνήμης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για την επέτειο των 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή και παρουσιάστηκε στη Ροτόντα. Μετά την ολοκλήρωσή της η Υπηρεσία μας επιμελήθηκε εκ νέου το υλικό, προκειμένου η πρώτη ενότητα της έκθεσης που αφορά στη Μικρασιατική Εκστρατεία, τον ξεριζωμό από τα πατρία εδάφη, το ταξίδι προς την Ελλάδα και την εγκατάσταση των προσφύγων στη Θεσσαλονίκη και τα μνημεία της να παρουσιαστεί στο Γενί Τζαμί.

Μέσα από πλούσιο εικονογραφικό υλικό, ταχυδρομικά δελτάρια και αποκόμματα εφημερίδων, αποτυπώνεται η εικόνα της πόλης κατά την κρίσιμη δεκαετία 1912-1922, στη διάρκεια της οποίας, τα μνημεία, μετά την απελευθέρωση, έγιναν τόποι εγκατάστασης πολλών προσφύγων, είτε από τις βαλκανικές χώρες (1912-1917), είτε πυρόπληκτων μετά την πυρκαγιά του 1917, είτε της Μικρασιατικής Καταστροφής (1919-1922), που αποτελεί και την κορύφωση της περιόδου αυτής. Στο δεύτερο μέρος της ίδιας ενότητας παρουσιάζεται η Μικρασιατική Εκστρατεία και ειδικότερα, η απομάκρυνση των προσφύγων από την Ανατολική Θράκη, καθώς και το ταξίδι της προσφυγιάς προς τη Θεσσαλονίκη. Η ενότητα ολοκληρώνεται με την εγκατάσταση στην πόλη, και ειδικότερα στην περιοχή της ακρόπολης, όπου κτίστηκε σειρά

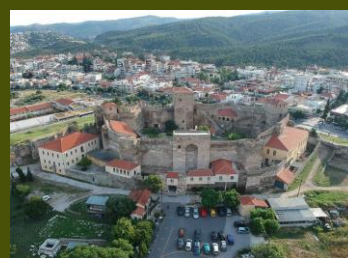
πρόχειρων κατασκευών και οικιών σε επαφή με τα βυζαντινά οχυρωματικά τείχη, αλλά και σε ναούς, και ιδίως στον ναό της Αχειροποιήτου.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης συνεχίζει την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο «Επταπύργιο: ένα ταξίδι στον χρόνο». Το πρόγραμμα, διάρκειας δύο ωρών, απευθύνεται σε σχολικές ομάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στη διάρκεια του προγράμματος οι μαθητές προσεγγίζουν με βιωματικό τρόπο το Επταπύργιο και τις χρήσεις του από τα βυζαντινά χρόνια μέχρι τη σύγχρονη εποχή μέσα από ευχάριστες και δημιουργικές δραστηριότητες. Η συμμετοχή είναι δωρεάν.

Απαραίτητη η κράτηση στο τηλέφωνο 2313 310439 (υπεύθυνη: Χαρά Σαρρηγιαννίδου). Οι κρατήσεις για τους μήνες Μάιο - Ιούνιο έχουν ολοκληρωθεί, καθώς οι θέσεις έχουν εξαντληθεί.

Τον Απρίλιο ...

... συνεχίστηκε η παρουσίαση έργων της κεντρικής έκθεσης της 8^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης με τίτλο «Being as Communion» στο Επταπύργιο και στο Γενί Τζαμί (από τις 04.03.2023).

... συνεχίστηκε η παρουσίαση της έκθεσης «Θεσσαλονίκη 1922: Μνημεία και Πρόσφυγες» στο Γενί Τζαμί, η οποία διοργανώθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο των εκδηλώσεων μνήμης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για την επέτειο των 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή (από τις 10.03.2023).

... συμμετείχαμε στην Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης για τον Αυτισμό, με την αδειοδότηση φωταγώγησης του Λευκού Πύργου, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων (2.04.2023).

... πραγματοποιήσαμε περιήγηση στη Μονή Βλατάδων, στο πλαίσιο της δράσης της ΕΦΑΠΟΘ «Κυριακάτικοι περίπατοι» (9.04.23).

... στο πλαίσιο της διαδικτυακής δράσης «Ιστορίες της πόλης» ([facebook/Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης](https://www.facebook.com/Εφορεία_Αρχαιοτήτων_Πόλης_Θεσσαλονίκης)) παρουσιάστηκε η ιστορία «Γραπτοί φυλλοφόροι σταυροί με κρυπτογράμματα στον βυζαντινό ναό Αγίου Παντελεήμονα Θεσσαλονίκης» (13.04.2023).

... συμμετείχαμε στην «Ανοιχτή Θεατρική Σκηνή της Πόλης 2023» του Δήμου Θεσσαλονίκης φιλοξενώντας στο Επταπύργιο περιηγητική θεατρική δράση - ανοιχτό εργαστήριο της θεατρικής κολεκτίβας «Facta non Verba» με τίτλο «Reclaim the city: Στάση Επταπύργιο. Εφευρίσκοντας την ιστορία μας» (29 & 30.04.2023).

... ξεκινήσαμε την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος «Επταπύργιο: ένα ταξίδι στον χρόνο» που απευθύνεται σε σχολικές ομάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

*Ωράριο λειτουργίας Βυζαντινού Λουτρού στο διάστημα
11 – 23.05: Τρίτη, Τετάρτη, Παρασκευή, 10:00-13:00.*

Για την ασφαλή λειτουργία, στο πλαίσιο των μέτρων περιορισμού της διασποράς του COVID-19, τηρούνται οι προβλεπόμενες οδηγίες για τους επισκέπτες, το προσωπικό και τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του κοινού.

Οι επισκέπτες πρέπει να τηρούν τις οδηγίες και συστάσεις της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων COVID-19 του Υπουργείου Υγείας για την ασφαλή προσέλευση στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία, σύμφωνα με τις ισχύουσες Κ.Υ.Α.

Ωράριο λειτουργίας μνημείων και αρχαιολογικών χώρων αρμοδιότητας ΕΦΑΠΟΘ

Ροτόντα

Δευτέρα – Κυριακή: 8:00-20:00
Τρίτη: κλειστά

Επταπύργιο & Πύργος Τριγωνίου

Δευτέρα – Κυριακή: 10:00-17:00
Τρίτη: κλειστά

Γαλεριανό Συγκρότημα

Δευτέρα – Κυριακή: 8:00-20:00
Τρίτη: κλειστά

Κρύπτη Αγίου Δημητρίου

Δευτέρα - Τετάρτη – Πέμπτη:
8:00-15:00

Παρασκευή: 8:00-13:30 & 19:00-22:00 (τελείται λειτουργία)

Σάββατο-Κυριακή: 7:30-14:30
Τρίτη: κλειστά

Βυζαντινό Λουτρό

Τετάρτη & Παρασκευή: 10:00-13:00
Δευτέρα, Τρίτη & Πέμπτη:
κατόπιν συνεννόησης
(τηλ. επικοινωνίας: 697 1740 814).
Σάββατο & Κυριακή: κλειστά

Άγιος Νικόλαος Ορφανός

Δευτέρα & Πέμπτη: 10:00-13:00.
Τρίτη, Τετάρτη & Παρασκευή:
κατόπιν συνεννόησης
(τηλ. επικοινωνίας: 697 174 0814).
Σάββατο & Κυριακή: κλειστά

Μουσείο Αρχαίας Αγοράς

Τετάρτη – Κυριακή: 8:00-20:00
Δευτέρα - Τρίτη: κλειστά

Γενί Τζαμί

Παρασκευή – Σάββατο:
10:00-15:00

Δευτέρα – Πέμπτη: κλειστά

Τελευταία είσοδος:
20 λεπτά πριν τη λήξη του ωραρίου
λειτουργίας.

Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε το μηνιαίο ενημερωτικό δελτίο της ΕΦΑΠΟΘ, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε στο efaroth@culture.gr.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, Επταπύργιο, 540 03, Τ.Θ. 184 32, τηλ.: 2313 310400.

Σύνταξη-επιμέλεια e-Newsletter: Μαρία Δ. Καγιαδάκη, Ιστορικός Τέχνης ΕΦΑΠΟΘ.